

Túllépte a NAIH a törvényes ügyintézési határidőt? Ekkor nem lehet bírság a szankció

Az alapügyben a bíróságnak abban kellett határozatot hoznia, hogy az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény irányadó-e az adatvédelmi hatósági eljárásra vagy az uniós jog (GDPR) - amely a bírság elengedéséről nem rendelkezik - elsőbbséget élvez?

A konkrét esetben egy természetes személy bejelentést tett a Nemzeti Adatvédelmi Hatóság (NAIH) felé, mert a felperes adatkezelési gyakorlatát kifogásolta. A hatóság 2018. november 19-én hozott végzésében értesítette a felperest az adatvédelmi vizsgálat megindításáról, majd az eljárást lezáró, 2020. július 15-én kelt határozatában a felperes terhére jogsértéseket állapított meg és 5 millió forint adatvédelmi bírságot szabott ki.

A felperes keresetében elsődlegesen a határozat bírságot kiszabó részében történő megsemmisítését, másodlagosan – a bírság jelentős mérséklése mellett – a határozat megváltoztatását kérte. Kifejtette, hogy a hatósági eljárása a jogszabályban meghatározott 120 nap helyett 604 napig tartott, az ügyintézési határidő ötszörösen lett túllépve. A felperes álláspontja szerint az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény (Ákr.) alapján a hatóság bírságot nem szabhat ki, ugyanis a hivatkozott törvény értelmében, ha a hatóság a hivatalbeli eljárásban az ügyintézési határidő kétszeresét túllépi, a jogsértés tényének megállapításán és a jogellenes magatartás megszüntetésére vagy a jogszerű állapot helyreállítására kötelezésen túl egyéb jogkövetkezményt nem alkalmazhat.

A törvényszék jogerős ítéletében a bírság megfizetésére kötelező határozatot megsemmisítette. A döntés ellen a NAIH felülvizsgálati kérelmet adott be és arra hivatkozott, hogy a törvényszék ítéletében téves és jogszabálysértő jogkövetkeztetést vont le. A hatóság nem vitatta, hogy túllépte az ügyintézési határidőt, ugyanakkor véleménye szerint az Ákr. hivatkozott bekezdése a jelen eljárásban nem alkalmazható, mivel a bírság körében a GDPR, valamint az Infotv. jelöli ki az eljárás kereteit és a GDPR szerint a bírság kapcsán vizsgálандó körülmények tekintetében az eljárási határidő túllépése nem mérlegelhető tény. A GDPR, mint általános hatállyal bíró, teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó uniós rendelet a jogforrasi hierarchiában magasabb szinten áll az Ákr.-nél, így értelemszerűen szűkítheti az Ákr. alkalmazási körét.

A Kúria a NAIH felülvizsgálati kérelmét elutasította. Kiemelte, hogy az Ákr. meghatározza az általános és különös eljárási szabályok viszonyát és rögzíti az Ákr. hatálya alól kivett eljárásokat is. Ezek között az adatvédelmi eljárást nem jelöli meg, vagyis az adatvédelmi ügyekre az Ákr. hatálya kiterjed. Rámutatott arra is, hogy a GDPR elsődlegesen anyagi jogi rendelkezéseket tartalmaz. Ezek mellett az adatvédelmi hatóság felépítésére, kiválasztására és hatásköreire vonatkozó szabályokat határoz meg, ugyanakkor az adatvédelmi hatóság eljárására irányadó speciális eljárási rendelkezéseket nem rögzít.

A GDPR az adatvédelmi hatósági eljárás ügyintézési határidejére nem tartalmaz konkrét szabályt. A Kúria megítélése szerint ez a tény azonban nem jelenti azt, hogy az adatvédelmi hatóság eljárása időben parttalan lehet, ugyanis egyfelől az Infotv. pontosan rögzíti a magyar adatvédelmi hatóságnak a százhusz napos ügyintézési határidőt, másfelől a GDPR egyértelműen előírja az egyes nemzeti felügyeleti hatóságok számára az uniós és tagállami jogban megjelölt eljárási garanciák betartását, így az ésszerű határidőn belüli eljárás befejezését, valamint a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesítését is.

Az alperes, mint közigazgatási hatóság, köteles a rá irányadó ügyintézési határidőt betartva eljárni és tudomásul venni, ha azt több mint kétszeresen túllépi, úgy az Ákr-re figyelemmel nincs lehetősége bírság szankció alkalmazására.